

УДК 37.015.3

*Роман Наконечний,
Андрій Копитко,
Наталія Мисак*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

Зміна соціальних орієнтацій і цінностей, запитів суспільства, що висуваються до фахівців із вищою освітою, зумовлює необхідність модернізації як організаційних та методичних форм навчання і виховання, змісту освіти, так і філософії вищої освіти загалом. В умовах сьогодення у контексті завдань Болонського процесу відбувається індивідуалізація навчання, посилюється його спрямованість на формування самостійності як ключової складової майбутнього професіонала. Це, в свою чергу, висуває нові вимоги до фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) “Магістр”, стимулює пошук і розробку нових підходів і методів до їх підготовки. Обов’язковою умовою професійного зростання магістрів і здобуття ними духовної та соціальної зрілості є психолого-педагогічна підготовка. Особливо це стосується вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ) аграрного профілю, адже їх керівництву при затвердженні в нових, змінених умовах стандартів вищої освіти слід усвідомити декілька особливостей. По-перше, випускникам аграрних ВНЗ доведеться працювати як у навчальних закладах різних рівнів акредитації, так і в господарствах, агрофірмах, держадміністраціях тощо, а це вимагає від них ґрунтовних психологічних і педагогічних знань, щоб успішно вирішувати колективні й індивідуальні завдання. По-друге, сучасний фахівець – це не лише людина, яка знає та вміє якісно реалізовувати поставлені цілі та завдання професійної діяльності, але й значною мірою володіє навиками комунікації, самовдосконалення, навчання і передачі власного досвіду молодшим поколінням. По-третє, доцільно так побудувати навчально-виховний процес, щоб у результаті з випускника сформувати не лише громадянина, професіонала, а й представника суспільної еліти, педагога та психолога. Натомість ми частіше бачимо у випускниках ВНЗ радше професіоналів – добрих виконавців своєї справи, аніж тих, хто здатен організувати колектив односторонців на виробництві чи в науково-педагогічній царині, спроможний навчити молодь оволодівати новітніми знаннями і головне – виховати сучасних спеціалістів із

розвинутими психолого-педагогічними якостями (організованість, системність, творчість, інноваційність, комунікабельність, толерантність, гуманізм, критичність у мисленні, широта світогляду тощо). Про це переконливо засвідчила й зустріч заступника міністра аграрної політики та продовольства України А. Дикуна із професорсько-викладацьким і студентським колективом Львівського національного аграрного університету (ЛНАУ) і представниками агробізнесу Львівщини, що відбулась у м. Дубляни Жовківського району Львівської області 7 травня 2014 р. Таким чином, очевидна нагальна потреба вивчення і запозичення позитивного досвіду психолого-педагогічної підготовки магістрів у ВНЗ аграрного профілю в Україні.

Якісна психолого-педагогічна підготовка магістрів у сучасних умовах – одне з актуальних завдань, які прагне вирішити у теоретичній та практичній площинах вітчизняна педагогічна наука. Особливо дане питання нагальне для вищих навчальних закладів природничо-технічного профілю, зокрема аграрних. Саме це спонукає науковців і безпосередніх учасників педагогічного процесу здійснювати інтенсивний пошук нових форм і методів вирішення окресленого завдання. Серед найновіших публікацій, присвячених даній проблематиці, варто відзначити дослідження В. Кручек, В. Мозгового, О. Ільків, Д. Герцюка, О. Ляски, В. Люльки, С. Вітвицької, Н. Брюханової та інших, у яких проаналізовано механізми формування комунікативної, управлінської й інформаційної культури магістрів, шляхи вдосконалення психолого-педагогічної підготовки інженерів-педагогів через впровадження інноваційних технологій навчання, а також вивчення основ побудови педагогічної взаємодії між викладачами та студентами. Серед подібних праць слід відзначити статтю О. Джеджули, М. Ярмоленка, О. Бурдейного “Підготовка магістрантів до професійно-педагогічної діяльності викладача аграрного вузу”, де висвітлено основні проблеми становлення викладача аграрного ВНЗ [8].

Підготовка магістрів у вищому аграрному навчальному закладі має специфіку, що пов’язана з особливостями фаху, соціальним середовищем, з якого походять студенти, загальним рівнем їхньої культури й освіти, менталітетом, соціально-економічними та політичними умовами життя. Психолого-педагогічна підготовка покликана забезпечити максимальну адаптацію студентської молоді до існуючих реалій – з одного боку, а з іншого – сформуванню у них характерологічні риси, які б дозволяли їм творчо та нестандартно мислити і діяти, з урахуванням сучасних світових стандартів якості життя та праці покращу-

вати реальну, не завжди сприятливу для себе та інших людей дійсність. Це спонукає по-новому переглянути проблеми психолого-педагогічної підготовки магістрів, враховуючи як власний досвід навчально-виховної роботи, так і найновіші напрацювання дослідників із даного питання.

Метою статті є аналіз психолого-педагогічної підготовки магістрів у вітчизняних ВНЗ аграрного профілю на прикладі Львівського національного аграрного університету (ЛНАУ), який є базовим для комплектування науково-педагогічних і виробничих кадрів агропромислового комплексу Західного регіону України.

Підготовку магістрів потрібно вибудовувати з урахуванням трьох основоположних складових: 1) системи освіти, для якої готується педагог; 2) професійної кваліфікації, яку він здобуває; 3) індивідуальних характеристик конкретної особистості. Всі ці моменти необхідно розглядати у нерозривній єдності. Причому в процесі підготовки фахівців ОКР “магістр” доцільно створити широке поле можливостей для пошуку і вибору варіантів діяльності, уникаючи надмірного консерватизму та догматизму в побудові їхньої програми підготовки.

Часто у процесі розробки магістерських програм навчання забувають, що магістратура виступає вишівською програмою підготовки фахівців, що нерозривно пов’язана з бакалаврською програмою. Слід пам’ятати, що пріоритетне завдання магістратури – це підготовка фахівців з інноваційним стилем мислення та діяльності, здатних швидко відповідати на вимоги часу. Звідси важливо суттєво підвищити рівень вимог до вступу в магістратуру бакалаврів, адже сюди дійсно повинні відбиратися кращі студенти, які виявили реальні успіхи в науковій і навчально-виховній роботі.

Психолого-педагогічна підготовка магістрів у ВНЗ аграрного профілю є одним із провідних аспектів їхньої професійної підготовки загалом. Вона повинна вибудовуватися на конструктивній співпраці між тими, хто навчається та виховується, та тими, хто навчає і виховує. Високий рівень психолого-педагогічної підготовки значною мірою залежить від рівня підготовки самого професорсько-викладацького персоналу навчального закладу. Тому паралельно із професійною та психолого-педагогічною підготовкою магістрів необхідно приділяти значну увагу комплектації, підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу аграрного ВНЗ. Активна робота в цьому напрямі здійснюється у Львівському національному аграрному університеті. Так, у навчальному закладі функціонують семінари на-

ставників академічних груп і молодих викладачів. Значна увага приділяється і перепідготовці тих викладачів, які з певних причин не змогли отримати належної психолого-педагогічної підготовки в минулому. Різко зростає увага до питань організації різноманітних психологічних тренінгів та практикумів спілкування, що дозволяє молодим педагогам розширити горизонти своїх психологічних знань, долати власні психологічні комплекси і стереотипи.

Першочергове завдання психолого-педагогічної підготовки магістрів полягає у формуванні в них відповідних компетенцій: соціальних, комунікативних, інформаційних, когнітивних, спеціальних. Так, соціальні компетенції передбачають знання і вміння розробляти, приймати та втілювати в життя рішення, нести відповідальність за їх виконання. Комунікативна компетенція передбачає оволодіння найрізноманітнішими видами спілкування та взаємодії. У сучасних умовах різко зросла потреба в інформаційній, когнітивній і спеціальній компетенціях, адже вони передбачають оволодіння не лише відповідними знаннями, але й набуття вмінь діяти та мислити критично, самостійно, здійснюючи самоаналіз і самооцінку досягнутого рівня, а також здатність частково чи повністю перебудувати свої знання і вміння на нових, більш конструктивних засадах. Слід погодитись із С. Резнік про те, що при формуванні цих компетенцій у магістрів важливо застосовувати індивідуальний, особистісний і діяльнісний підходи [6, с. 95]. Реалізація даних вимог дозволить підготувати особистостей, здатних до інноваційних пошуків, які мислять креативно, мають відповідну світоглядну і громадянську позицію, володіють необхідними моральними якостями (почуття гордості та честі за свій фах, толерантність, повага до думок інших, здатність до діалогу та пошуку компромісу).

Належна психолого-педагогічна підготовка магістрів є передумовою формування з їх середовища майбутніх науково-педагогічних кадрів для системи вищої освіти. Така підготовка особливо актуальна для навчальних закладів аграрного профілю. Адже як показує практика, донедавна до вирішення цієї проблеми ставилися доволі поверхнево, що призвело до несприятливих наслідків у організації та забезпеченні якості навчально-виховного процесу. Психолого-педагогічна підготовка магістрів має нерозривно поєднуватись із загальнонауковою, загальнопрофесійною та спеціальною підготовкою. Дослідники наголошують, що вона повинна охоплювати такі моменти: 1) носити системний та інтегральний характер, котрий враховує вимоги професійної освітньої програми; 2) проектуватися відповідно до

визначеної моделі професійно-педагогічної діяльності педагога; 3) організовуватися на ґрунті професійно-педагогічних завдань [8, с. 212]. Магістрові як майбутньому викладачеві важливо оволодіти системними знаннями про педагогічні основи побудови власної професійної діяльності. В одній особі мають поєднуватися фахівець і педагог. Майбутній викладач повинен володіти знаннями та навиками аналізу інформації, проектування та планування своєї діяльності, організації групової та індивідуальної праці студентів, а також взаємодії, постійно прагнути до саморозвитку та морально-етичного вдосконалення.

Психолого-педагогічна підготовка магістрів має бути систематичною, цілеспрямованою і здійснюватися через професійно-педагогічну діяльність [3, с. 226]. При цьому важливою є узгодженість професійної та педагогічної підготовки фахівців, її цілісність та інтегрованість. Отже, зростає потреба координування зусиль як на рівні ВНЗ загалом, так і його структурних підрозділів (факультет, інститут, кафедра) зокрема. Магістри мають здобувати комплексні, взаємопов'язані між собою знання, на основі яких доцільно формувати відповідні вміння і навики. Тому важливо приділяти увагу проблемі не лише професійної, але й педагогічної практики. Магістранти повинні засвоїти переданий їм масив інформації та оволодіти методологією і методикою її опрацювання, застосування, передачі іншим. Саме за таких обставин отримана у процесі навчання інформація перетвориться у складову професійних компетенцій майбутнього фахівця.

Педагогічна практика не повинна обмежуватися лише певним періодом, визначеним програмою підготовки магістра. Це питання потребує першочергового вирішення, починаючи з першого курсу. У процесі навчання студенту необхідно не лише пояснювати суть певної фахової інформації, але й розкривати механізми її отримання, передачі, опрацювання, формувати вміння і навики застосування на практиці. Іншими словами, викладачі мають поступально включати студента в педагогічне середовище та сприяти оволодінню ним основами педагогічної діяльності. Специфіка сучасної системи освіти полягає в реалізації концепції випереджуючого навчання, що передбачає поглиблення самостійності як інтегративної риси особистості. З огляду на це, необхідно поступально збільшувати рівень самостійності виконуваних студентами завдань у процесі їх навчання. У магістратуру студент має прийти вже з доволі значним багажем знань із психології та педагогіки і в подальшому удосконалювати їх. Магістра-практиканта доцільно прикріпляти до відповідних кафедр, залучати до проведення занять різних типів (семінарські, практичні, лабораторні).

Підготовку майбутніх педагогів для аграрних ВНЗ дослідники пропонують здійснювати у нерозривній взаємодії з кафедрами педагогіки, педагогічними університетами, інститутами підвищення кваліфікації працівників освіти [7]. Слід відзначити вдалу реалізацію даної вимоги в ЛНАУ. Показовим у цьому відношенні стало проведення семінару “Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності” в даному навчальному закладі (з 2 по 6 червня 2014 р.), у якому взяли участь провідні фахівці, педагоги і психологи з Національного університету біотехнологій і природокористування (м. Київ) Н. Демешкант, О. Вітвицька, В. Кручек. У семінарі взяли активну участь магістранти і молоді викладачі ЛНАУ, що сприяло збагаченню їхнього теоретичного та практичного багажу педагогічних і психологічних знань.

У процесі підготовки магістрів не менш важливо привчати їх до інноваційних пошуків, творчості, переходу до сучасних методик навчання та виховання. Як справедливо зазначає з цього приводу Д. Герцюк, магістри мають оволодівати азами побудови навчального процесу як “спільної діяльності студентів і викладачів у формі діалогу, партнерства, міжособистісних взаємодій” [2, с. 179–180]. Така вимога особливо актуальна для ВНЗ інженерно-технічного спрямування, зокрема аграрного профілю. Її втілення потребує впровадження нових дисциплін психолого-педагогічного циклу, особливо з проблем методології та методики навчання і виховання студентської молоді, створення спеціальних курсів-тренінгів, максимально наближених до реалій педагогічного процесу, літніх і зимових шкіл, куди варто запрошувати не лише власних викладачів, а й фахівців з інших вітчизняних і зарубіжних ВНЗ. У цьому плані також слід збільшити обсяг часу на вивчення таких дисциплін, як “Педагогіка”, “Педагогіка вищої школи”, “Психологія і педагогіка вищої школи”, “Методика викладання у вищій школі”, запровадження нових спецкурсів.

В умовах сьогодення в аудиторії студент в особі викладача часто може зустріти хорошого спеціаліста, але не завжди висококласного педагога та психолога, який достеменно не розуміє всіх тонкощів методики навчання, психологічних і педагогічних основ побудови ефективного навчального процесу, а подекуди вважає це не настільки суттєвим. Введення дисциплін психолого-педагогічного спрямування подекуди сприймається викладачами інженерно-технічного спрямування як необґрунтоване обмеження навантаження на користь гуманітаріїв у збиток профілюючій підготовці молодих фахівців. Загалом така позиція видається недалекоглядною, оскільки створює несприят-

ливе соціально-психологічне середовище для ефективної підготовки майбутніх педагогів.

Прикладом для наслідування вважаємо досвід інших великих аграрних ВНЗ України. Так, у Національному університеті біоресурсів і природокористування України читаються курси “Організація виховної роботи у ВНЗ”, “Розвиток вищої освіти в зарубіжних країнах”, “Педагогічні технології”, “Основи педагогічної майстерності”, “Вікова та педагогічна психологія”, “Основи наукових досліджень у педагогіці” тощо [4].

У цьому відношенні важливо урізноманітнити форми роботи слухачів науково-педагогічного семінару, що функціонує в межах ЛНАУ. У його рамках доцільно було б створити факультативні магістерські програми підготовки, які б дозволили отримати не лише базову теоретичну підготовку, але й здобути практичні навички використання новітніх педагогічних і навчальних технологій у майбутній педагогічній діяльності. Окрім того, вкрай необхідними є літні та зимові школи на базі функціонуючого педагогічного семінару, куди б запрошували для викладання відомих вітчизняних і зарубіжних педагогів.

Ще однією суттєвою проблемою, яку доводиться вирішувати у ЛНАУ й інших аграрних навчальних закладах, є психологічна адаптація молодих педагогів. Часто буває, що певні невдачі (а вони, як відомо, будуть обов’язково) вибивають викладачів-початківців із колії нормального процесу побудови власної педагогічної діяльності. Тому в процесі підготовки магістрів важливо створювати і розглядати навчальні педагогічні ситуації, максимально наближені до реалій, що, на думку дослідників, “дасть можливість сформувати певні професійні якості, здобути навички, які допоможуть на практиці швидко зорієнтуватись та вміло вирішити різного роду професійні, педагогічні питання” [5]. Таким чином, проблемне навчання є вагомою складовою у формуванні молодих педагогів. Воно привчає до нестандартності мислення та дій, пошуку адекватних ситуації рішень.

Підготовка майбутніх освітян має ґрунтуватися на принципах “необхідності фундаменталізації професійної підготовки педагога, її неперервності, гуманістичної спрямованості, демократизації, всебічності та варіативності” [1]. При цьому важливо, щоб викладач-початківець навчився адаптовувати отримані знання, вміння і навички до конкретних ситуацій, іншими словами, завжди бути динамічним у виборі принципів, методів і форм роботи, за потреби оновлюючи або видозмінюючи їх. Бажано, щоб молодий педагог привчався поступально вибудовувати

власну концепцію педагогічної діяльності. Саме в цьому, на нашу думку, і полягає вимога її інноваційності. Викладач, не здатний до діалогу, відкритості у пошуку нових аспектів вирішення навчально-виховних та освітніх завдань, навряд чи зможе досягти висот у своєму професійному зростанні. З цим нерозривно пов'язана вимога до педагога знати та вміти критично аналізувати власні професійні та характерологічні якості, що сприятиме його утвердженню як сформованої, впевненої у своїх силах особистості. Реалізовувати ці вимоги необхідно ще у процесі навчання на магістерських програмах.

Варто детальніше зупинитися на діяльності гуманітарних кафедр, особливостях роботи викладачів, на яких покладено забезпечення психолого-педагогічної підготовки магістрантів. У ЛНАУ ці функції реалізує кафедра філософії та політології, працівники якої на чолі із завідувачем постійно працюють над розширенням форм і методів співпраці зі спеціалізованими кафедрами педагогіки і психології Львівського національного університету ім. І. Франка, такими ж кафедрами Національного університету біотехнологій і природокористування (м. Київ), інших ВНЗ. Викладачі кафедри філософії та політології активно беруть участь у розробці концепції національного виховання у ЛНАУ, методологічних і методичних основ побудови навчально-виховного процесу відповідно до вимог Болонського процесу. Так, у жовтні 2010 р. з ініціативи кафедри в університеті було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію з проблем виховання студентської молоді, де обговорювалися різні аспекти побудови виховної роботи в студентському середовищі.

Таким чином, на основі аналізу основних проблем психолого-педагогічної підготовки магістрів у ЛНАУ та інших ВНЗ аграрного профілю в Україні можна зробити висновки про необхідність урізноманітнення її форм і методів, використання нових підходів і технологій. Першочерговими завданнями навчальних закладів у даній царині повинні стати: налагодження всебічної співпраці між навчальними закладами та викладачами у процесі підготовки фахівців ОКР "магістр", розширення меж і механізмів педагогічної практики для магістрантів, культивування педагогічних знань серед студентів бакалаврського рівня підготовки, що стане надійним підґрунтям для якіснішого відбору магістрів. Подальші дослідження спрямовані на вивчення конкретних форм і шляхів співпраці між кафедрами ЛНАУ з метою раціоналізації й оптимізації психолого-педагогічної підготовки магістрів.

Посилання:

1. *Вітвицька С. С.* Теоретичні засади підготовки магістрів в умовах ступеневої педагогічної освіти [Електронний ресурс] / *С. С. Вітвицька*. — Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/7736/97/>
2. *Герцюк Д.* Психолого-педагогічна підготовка викладача як умова організації взаємодії зі студентами у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / *Д. Герцюк* // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. — 2005. — Вип. 19. — Ч. 2. — С. 176—182. — Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika/periodic/visnyk/19_2/26_gertsyuk.pdf
3. *Ляска О. П.* Особливості професійно-педагогічної підготовки інженерів-педагогів в умовах двоциклового навчання у вузі [Електронний ресурс] / *О. П. Ляска*. — С. 224—230. — Режим доступу : <file:///C:/Users/biblios6/Videos/Documents/.pdf>
4. Магістерські програми / за ред. *Д. О. Мельничука, В. П. Лисенко, М. Д. Мельничука, І. М. Верхогляда*. — Київ, 2008. — 264 с.
5. *Мозговий В. Л.* Удосконалення психолого-педагогічної підготовки інженерів-педагогів шляхом впровадження інноваційних технологій навчання [Електронний ресурс] / *В. Л. Мозговий* // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. — Х., 2005. — Вип. 10. — С. 172—178. — Режим доступу : <http://uchebilka.ru/pshologiya/209154/index.html>
6. *Резнік С. М.* Педагогічні умови управлінської підготовки магістрів адміністративного менеджменту / *С. М. Резнік* // Теорія і практика управління соціальними системами : щокварт. наук.-практ. журн. — Х. : НТУ “ХП”, 2009. — № 3. — С. 94—100.
7. *Сиротін О. С.* Тенденції у сфері професійно-педагогічної підготовки викладачів вищої школи [Електронний ресурс] / *О. С. Сиротін* // Проблеми підготовки спеціалістів. Педагогические науки. — 2013. — № 2. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2013/Pedagogica/2_135501.doc.htm
8. *Ярмоленко М. П.* Підготовка магістрантів до професійно-педагогічної діяльності викладача аграрного вузу [Електронний ресурс] / *М. П. Ярмоленко, О. М. Бурдейний, О. М. Дзеджула* // Наукові записки Вінницького національного аграрного університету. Сер. : Соціально-гуманітарні науки. — 2013. — Вип. 2. — С. 208—214. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/naukzv_2013_2_26.pdf

References (transliterated and translated):

1. *Vitvystka S. S.* Teoretytsni zasady pidhotovky mahistriv v umovakh stupenevoi pedahohichnoi osvity (Theoretical fundamentals of masters' training under condition of grade pedagogical education). [Electronic resource]. — Mode of access : <http://studentam.net.ua/content/view/7736/97/>
2. *Herstiuk D.* Pshyholoho-pedahogichna pidhotovka vykladacha yak umova orhanizatsii vzaiemodii zi studentami u vshchzykh navchalnykh zakladakh (Psychological and pedagogical education of a teacher as a factor of interaction with students at higher educational establishments). [Electronic resource]. // Bulletin of Lviv University. Educational series, 2005. Issue 19. Part 2. P. 176—182. — Access mode : http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika/periodic/visnyk/19_2/26_gertsyuk.pdf
3. *Liaska O. P.* Osoblyvosti profesiyno-pedahohichoi pidhotovky inzheneriv-pedahohiv v umovach dvotsyklovoho navczannia u vuzi (Some peculiarities of vocational and pedagogical training of an engineer-teacher under condition of two-cyclic education at educational establishment). [Electronic resource]. — P. 224—230. — Mode of access : <http://www.file:///C:/Users/biblios6/Videos/Documents/.pdf>
4. Mahistersky prohramy (Masters' programs). / Ed. by *D. O. Melnychuk, V. P. Lysenko, M. D. Melnychuk, I. M. Verkhohliad*. Kyiv, 2008. 264 p.
5. *Mozghovyi V. L.* Udoskonalennia psyholoho-pedahohichnoi pidhotovky inzheneriv-pedahohiv shliakhom vprovadzhennia innovatsiynykh tekhnolohiy navchannia (Improvement of psychological

- and pedagogical education of an engineer-teacher by introducing innovative learning technologies) [Electronic resource]. // Problems of Engineering and Pedagogical Education : collection of scientific works / Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy Kharkiv, 2005. Issue 10. P. 172—178. — Mode of access : <http://uchebilka.ru/pshologiya/209154/index.html>
6. *Reznik S. M.* Pedagogical conditions of management training of masters of administrative management // Theory and Practice of Management of Social Systems : quarterly journal. Kharkiv, 2009, № 3. P. 94—100.
  7. *Syrotin O. S.* Trends in vocational and pedagogical training of higher school teachers) [Electronic resource]. // Problems of Training Specialists. Pedagogical sciences, 2013, № 2. — Mode of access : http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2013/Pedagogica/2_135501.doc.htm
  8. *Yarmolenko M. P., Burdeinyi O. M., Dzhezdzhula O. M.* Training of masters as teachers to vocational and educational activities at agrarian educational establishment) [Electronic resource]. // Scientific Notes of Vinnytsia National Agrarian University. Series : Social and human sciences, 2013. Issue 2. P. 208—214. — Mode of access : http://www.file:///C:/Users/usr/Downloads/naukzv_2013_2_26.pdf

Стаття надійшла до редакції 23.09.2014

Р. Наконечный, А. Копытко, Н. Мысак

Психолого-педагогическая подготовка магистров в высших учебных заведениях аграрного профиля

В статье анализируются проблемы психолого-педагогической подготовки магистров в отечественных высших учебных заведениях аграрного профиля. За основу для изучения взят процесс такой подготовки в Львовском национальном аграрном университете – одном из крупных высших учебных заведений подобного профиля в Украине. Освещены достижения и пробелы в этой работе научно-педагогического коллектива вуза, начертаны возможные пути улучшения качества психолого-педагогической подготовки магистров с учетом опыта работы как преподавателей этого университета, так и других учебных заведений естественно-технического направления подготовки. Много внимания уделено проблеме качества психолого-педагогической подготовки научно-педагогических кадров из среды магистров для подобного рода вузов. Автор делает вывод о необходимости разнообразия форм и методов психолого-педагогической подготовки магистров, использования новых подходов и технологий. Первоочередными задачами учебных заведений должны стать: налаживание всестороннего сотрудничества между учебными заведениями и преподавателями в процессе подготовки специалистов, расширение границ и механизмов педагогической практики, культивирование педагогических знаний среди студентов бакалаврского уровня подготовки.

Ключевые слова: высшее учебное заведение аграрного профиля, инженерно-технические кадры, магистры, психолого-педагогическая подготовка, преподаватели, качество подготовки научно-педагогических кадров, педагогическая практика.

R. Nakonechnyi, A. Kopytko, N. Mysak

Psychological and Pedagogical Training of Masters at Higher Agrarian Schools

The article deals with some problems of psychological and pedagogical training of masters at higher educational establishments of agricultural profile. Process of such training in Lviv National Agrarian University, which is one of the largest higher educational establishments of this profile

in Ukraine, was taken as a basis for researching. Some achievements and challenges of teaching staff of the university in this sphere of investigation as well as possible ways to improve the quality of psychological and pedagogical training of masters taking into account the experience of teaching staff of the university and other establishments of natural-technical training are highlighted in the article. Great attention is paid to the problem of the quality of psychological and educational training of masters for educational establishments of this type. The author makes a conclusion about the necessity of diversity of forms and methods of masters' psychological and pedagogical training, the use of new approaches and technologies. The primary tasks of educational institutions should be the following: the establishment of comprehensive cooperation between educational institutions and teachers in the process of training, expanding the boundaries and mechanisms of pedagogical practice, cultivation of pedagogical knowledge among students of bachelor-level training.

Key words: higher educational establishment of agricultural profile, engineering and technical staff, masters, psychological and pedagogical training, teaching staff, quality of teaching staff's training, teaching practicum.

Рецензент – доктор педагогічних наук,
професор Г. П. Васянович